

PARTNER-
ALIMENTATIE

Denk je aan
scheiden.

Laat je goed informeren!

Lastige lasten

DE PVV WIL HET RECHT OP PARTNERALIMENTATIE, NU MAXIMAAL TWAALF JAAR, TOT MAXIMAAL VIJF JAAR BEPERKEN. VVD, PVDa EN D66 SLEUTELN AL LANGER AAN EEN INITIATIEFWET.

tekst **Cathalijne Boland**

1 Waarom bestaat er eigenlijk een recht op partneralimentatie?

Tijdens het huwelijk geldt over en weer een onderhoudsplicht, na het huwelijk gaat die over in een alimentatieplicht. Dat vloeit voort uit de 'lotsverbondenheid' die door het huwelijk tussen de echtgenoten ontstaat. Volgens de wet blijft die van kracht, 'ook al wordt de huwelijksband geslaakt'.

In de praktijk wordt in één op de zes scheidingen partneralimentatie toegekend. In letterlijk 99 procent van de gevallen is de man degene die betaalt en de vrouw degene die ontvangt (CBS, 2010).

PvdA-Kamerlid Jeroen Recourt werkt sinds afgelopen zomer samen met collega's van VVD en D66 aan een voorstel om het systeem te herzien. 'De huidige wet leidt vaak tot onrechtvaardige uitkomsten. Het zit mensen heel hoog.'

2 Hoe zit de huidige wet dan in elkaar?

Het recht op alimentatie bestaat als (meestal dus) de vrouw redelijkerwijs niet in haar eigen onderhoud kan voorzien. Sinds 1994 duurt de alimentatieplicht maximaal twaalf jaar, tenzij het huwelijk

korter dan vijf jaar duurde en er geen kinderen geboren zijn. Dan is de termijn maximaal het aantal huwelijksjaren.

Bij de vaststelling van het bedrag wordt gekeken naar de behoefte van de een (waarbij het welstands-niveau tijdens het huwelijk medebepalend is) en naar de draagkracht van de ander. Het recht op alimentatie stopt als de vrouw met een nieuwe partner gaat trouwen of samenwonen, ongeacht wat die nieuwe partner verdient. Als de man opnieuw gaat trouwen of samenwonen loopt zijn alimentatieplicht gewoon door. Ook hier ongeacht wat die nieuwe partner verdient.

3 Hoezo twaalf jaar (en niet vijf, of tien, of één)?

Die termijn is gebaseerd op het worstcasescenario dat de scheiding plaatsvindt als er nog heel jonge kinderen zijn, waardoor de vrouw niet of niet volledig kan gaan werken. In de praktijk is twaalf jaar alimentatieplicht echter een automatisme, zelfs als er helemaal geen kinderen zijn. Advocaat en scheidingsbemiddelaar Julia Veldkamp stelde al in 2006 voor om bij de scheiding een

'partneralimentatieplan' verplicht te stellen; een stappenplan om de alimentatiegerechtigde zo snel mogelijk financieel onafhankelijk te maken. 'Nu is er sprake van een verknijpte verbondenheid, waar mensen echt onder lijden. Betalers en ontvangers, allebei. Omdat ze elkaar in de greep houden en niet verder kunnen met hun leven.' Aan de Rechtbank kan wel gevraagd worden om een zogenaamde 'nihilstelling in de toekomst', bijvoorbeeld na een termijn van drie jaar. De alimentatieplicht loopt dan vanzelf af, tenzij de vrouw kan aantonen dat ze nog steeds onvoldoende eigen inkomsten heeft, ondanks pogingen om dat te veranderen. De rechter gaat soms in dat voorstel mee, al ziet Veldkamp ook een tegengestelde beweging. 'Er wordt steeds vaker een verlenging uitgesproken als de twaalf jaar om zijn, bijvoorbeeld als de vrouw ná de scheiding arbeidsongeschikt is geraakt. De alimentatie wordt dan bijna een soort arbeidsongeschiktheidsverzekering.'

4 Wat zijn de politieke plannen?

De PVV wil naar een maximaal duur van vijf jaar. VVD, PvdA en

D66 daarentegen denken aan 'een flexibel systeem', vertelt Recourt, 'waar je bij ieder jaar huwelijk het recht op een half jaar partneralimentatie opbouwt, met een maximum van tien jaar'. Zij zijn van plan dit voorjaar met een initiatiefwet te komen waarin niet alleen de duur, maar het hele systeem wordt herzien. Ook om het minder fraudegevoelig te maken (men wringt zich in bochten om de nieuwe partner verborgen te houden).

5 Er zijn al eerder Kamerleden geweest die deze wet wilden aanpassen, waarom duurt het zo lang?

Omdat Kamerleden naast hun controlerende taak nauwelijks tijd overhouden voor hun medewetgevende taak, zegt Recourt. 'Het maken van een initiatiefwet is een ongelooflijk arbeidsintensief proces.' Dat gelooft Julia Veldkamp graag, maar ze denkt dat de ware reden dieper ligt: 'Het is nu eenmaal makkelijker om te zeggen wat er niet deugt aan de huidige wet, dan om te formuleren wat dan wél rechtvaardig is.'

REDACTIE@INTERMEDIAR.NL